

Olvass velünk népmeséket!

**Feladatlap a harmadik, negyedik és ötödik osztályos
tanulók számára
a Népmese Napja alkalmából**

1

László Bandy: „Égig érő mesefa” c. alkotása

A versenyző neve:.....

Iskolája:.....

Osztálya:.....

**A feladatlap leadási helye és határideje: Magyart-kút Könyvtár,
2023.09.28.**

**Ünnepélyes eredményhirdetésre az Országos Könyvtári Napok
keretében, 2023. október 3-án 17 órakor kerül sor.**

2023.

Kedves Gyerekek!

Benedek Elek író, mesemondó születése napján, szeptember 30-án ünnepeljük a *NÉPMESE NAPJÁT*.

Ebből az alkalomból készítettük számotokra ezt a feladatlapot, bízva abban, hogy a jó kis meséket olvasva jól fogtok szórakozni.

1. Mi a népmese fogalma? Használd a Magyar néprajzi lexikont! (elérhető pontszám: 3. pont) (elektronikus könyvtárban az elérhetőség: <http://mek.niif.hu/02100/02115/html/>)

.....
.....
.....
.....

2. Sorolj fel híres népmese-gyűjtőket! Legalább hármat. (elérhető pontszám: 3)

.....
.....
.....
.....
.....
.....

A következő 4 feladatot Kósa László – Szemerkenyi Ágnes : Apáról fiúra című kötet „Egyszer volt, hol nem volt... „ fejezetének segítségével tudjátok megoldani.

3. Igaz-e az az állítás, hogy a mese csak a gyerekeknek szól?(elérhető pontszám: 1.pont

.....

4. A régi világban milyen alkalmak adódtak a mesemondásra, általában melyik évszakban történtek a mesélések?

Elérhető pontszám: 5.pont

.....
.....

.....
.....
.....
.....
.....
.....

**5. Röviden fogalmazd meg, hogy mi jellemzi a TÜNDERMESÉKET!
Elérhető pontszám: 5.pont**

.....
.....
.....
.....
.....
.....

6. Írd le mi a jellemzője az ÁLLATMESÉKNEK! (elérhető pontszám: 5 pont)

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

**7. Gyűjts olyan népmesét, amelyekben boszorkány szerepel! Írd azt is alá, melyik mesekönyvben találtad!
(elérhető pontszám: 20 pont)**

**Például: Tündérszép Ilona és Árgyélus
Illyés Gyula:Hetvenhét magyar népmese**

- 1.
.....
- 2.
.....
- 3.
.....
- 4.
.....
- 5.
.....

6.

 7.

 8.

 9.

 10.

**8. Mesecímek másként
 (A megfejtésért 11 pont jár.)**

pl. Zsíros ételből álló növény = Szalonnafa

Meghatározás	Mesecím
Csók hatására gyakorta királylánnyá v. királyfivá változó négy lábú	
Egy ködben eltűnő szürke állat meg az állatok királya	
Egy gabonaórléssel foglalkozó ember gyermeke	
Nem túl szorgalmas egérriasztó	
A lusta többet dolgozik	
Egy bikavadító színű tejelő négy lábú	
Tüsszentés után gyakran elhangzó mondat.	
Általában három kívánságot teljesítő víziállat	
Nemesfémmel borított juhgyerek	
Egy fűszínű uralkodó utóda	
Fémből való szimatoló-eszközzel rendelkező nem túl fiatal nő	

10.Elvarázsolt mese!

Leírom a Csúnya királyfi és a szép királykisasszony c. mesét, de egy gonosz tündér egyes szavak helyett mást írt bele a mesébe. Az a feladatotok, hogy keressétek meg az elvarázsolt szavakat, azok fölé íjátok az eredetit, úgy, ahogy a mesében előfordul. (12 elvarázsolt szó van a mesében.)

Hol volt, hol nem volt, hetedhét országon is túl volt, volt egyszer egy király, s annak egy olyan szép leánya, mint égen a ragyogó csillag. A szomszéd ország királyának meg volt egy fia, s ez olyan csúnya volt szegény, mint a kormos éjszaka. Meghallotta a híret a királyfi annak a világhíres szép királykisasszonynak, fogta magát, elment leánynézőbe. Fölmegy a király házába, mondja a királynak szíve szándékát. Mindjárt hívatja a király a leányát, jött is a királykisasszony, de amikor meglátta a csúnya királyfit, azt mondotta: - Ilyen legénnyel még a lábbelimet sem takaríttatnám ki. Szomorkodott nagyon a szegény királyfi, kiment a palotából nagy szomorúan. De nem tudta kiverni a fejéből a szép királykisasszonyt. Azt mondta magában: "Egy életem, egy halálom, enyém lesz ez a leány!"Gondolt erre, gondolt arra, mit gondolt, mit nem, színaranyból veretett egy tyúkot tizenkét csirkével, aztán egy aranyguzsalyt aranykenderrel s egy aranytükröt, olyant, hogy csak bele kellett nézni, s a tükör olyan szépen muzsikált, hogy az angyalok sem szebben odafent a fényes mennyországban. Akkor aztán felöltözött álruhába, visszament a királyhoz, s beszegődött hozzá inasnak. Az aranytyúkot s a csirkéket, az aranyguzsalyt s az aranytükröt bedugta az ágy alá. De másnap elévette az aranytyúkot s az aranycsirkéket, kitétte a padlás közepére. Ott meglátta a királykisasszony szobaleánya. Szalad a szobaleány a királykisasszonyhoz, s mondja nagy lelkendezve: - Felséges királykisasszony, jöjjön velem, olyan csudaszép dolgot mutatok, amilyent még nem látott. Kimennek az inas szobájába, látja a királykisasszony az aranytyúkot s a tizenkét csirkét. Összecsapja a kezét. - Jaj de szépek, jaj de szépek! Add nekem ezeket! - mondja a szolganak. - Amennyit kívánsz, annyit fizettetek érte az édesapámmal. Mondotta az inas: - Pénzért nem adom, szép királykisasszony, adjon egy csokit, s legyen a magáé. A királykisasszony egy kicsit tétovázott, de aztán, isten neki, megcsókolta az inast. Azzal fölszedte a kötényébe az aranytyúkot, a tizenkét csirkét, szaladott nagy örömmel a szobájába. Másnap az inas elévette az aranyguzsalyt. Meglátja ezt is a szobaleány, szalad a királykisasszonyhoz, s jelenti: - Felséges királykisasszony, szép az aranytyúk, szépek a galambjai, de még szebb dolgot láttam az inas szobájában. Futottak az inas szobájába, s amint beléptek, a szeme is káprázott a királykisasszonynak a szertelen ragyogástól. - Jaj de szép guzsaly, jaj de szép kender! De szeretnék ruhát szőni ebből! - mondotta a királykisasszony. - Kívánj akármit, megfizetem érte. Mondotta az inas: - Nem kívánok én sokat, szép királykisasszony, adj két csókot, s legyen a tied az aranyguzsaly. Egy kicsit gondolkozott a királykisasszony, de bizony megcsókolta az inast, s szaladott vissza a szobájába. Hanem volt, ami volt eddig, most jött csak az igazi. Harmadnap elévette az aranytükröt, felakasztotta a falra, s csak várta, hogy jöjjön a szobaleány, bizonyosan

tudta, hogy megáll előtte. Hát csakugyan jön a szobaleány, meglátja a tükört, odaszalad, belenéz, s abban a pillanatban elkezd a tükör muzsikálni. Azt hitte, hogy az angyalok muzsikálnak. Szaladott a királykisasszonyhoz. - Jöjjön, jöjjön, felséges királykisasszony, látott-e már muzsikáló tükört? Mennek az inas szobájába, hanem mikor beléptek, akkor a tükör nem muzsikált. - Hiszen ez nem muzsikál - mondotta a királykisasszony. Szólt az inas: - Csak állj elébe, szép királykisasszony, nézd meg magad benne! Odament a királykisasszony, belenézett a tükörbe, egyszerre megzendült a muzsikája, s szólott olyan szépen, olyan keservesen, hogy a királykisasszonynak majd megszakadt belé a szíve. - Add nekem ezt a tükört! - könyörgött a királykisasszony. Mondja az inas: - Neked adom, hogyne adnám, de három csók jár érte. De most nem is gondolkozott a királykisasszony, megölelte, megcsókolta háromszor azt a csúnya legényt. Éppen abban a pillanatban lépett be a király. Szörnyű haragra gerjedt, amikor látta, hogy az ő leánya, az a világhíres szép királykisasszony csókolja ezt az undok, csúnya legényt. - Ki a házamból - ordított a király -, ha kedves az életed! - s világgá kergette a leányát, világgá az inast. Kimentek a városból nagy búsan, de mit mondok, csak a királykisasszony búsult, nagy volt a legénynek az öröme. Világért meg nem mondta volna, hogy ki s mi ő, úgy mentek, mendégéltek keresztül az országon, mígnem eljutottak az inassá lett királyfi városába. Város végén volt egy fogadó, bementek oda, s ott azt mondotta az inassá lett királyfi: - Most én megmosdom, s te addig takarítsd meg a csizmáimat, hogy mehessek be a városba. Aztán majd visszajövök, te csak várj reám. Szót se szólott a királykisasszony, vette a papucsot, s szépen megtakarította. Azzal a királyfi bement a városba, fel az apja palotájába, ottan magára vette aranyos, gyémántos gúnyáját, befogatott hat egeret bársonyhintóba, s úgy hajtatott a vendégfogadóba a királykisasszonyért. Bemegy a királykisasszonyhoz, s ez csak nézi, nézi, nem akar hinni a szemének. - Emlékszel-e - kérdezte a királyfi -, amikor azt mondtad, hogy még a cipődet sem engednéd velem kitakarítani? No, látod-e, én nem voltam olyan kevély, megengedtem, hogy te kitakarítsd az én csizmámat. Nagyot nevetett a királykisasszony, nyakába borult a királyfinak, s mondta lelkes szóval: - Már akármit mondtam, te az enyém, én a tied, ásó, kapa s a nagyharang válasszon el minket. Mindjárt a hintóba ültek, behajtottak a király udvarába, s még aznap lett nagy hejehuja, dínomdánom, lakodalom. Ma is élnek, hogyha meg nem haltak.

Az eredeti mese olvasható a:

<https://www.nepmese.hu/mesetar/mesek/varazs-mesek/a-csunya-kiralyfi-es-a-szep-kiralykisasszony> oldalon.

11. Készíts illusztrációt a kedvenc népmeséről. Írd a kép hátulsó oldalára a neved és azt is, hogy melyik mesét illusztráltad! Ha nem annyira szeretsz rajzolni, készíthetsz bábfigurát bármilyen technikával a kedvenc népmesédhez. 10 pontot ér a feladat. (5.p)

